

ฉบับที่ 6/2567

วันที่ 21 มกราคม 2568

คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการออกกฎกระทรวงกำหนดกลไกราคาคาร์บอนในภาชนะน้ำมัน เพื่อสร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ

นายพิชัย ชุณหวชิร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเปิดเผยว่า การประชุมคณะรัฐมนตรีในวันนี้ (วันที่ 21 มกราคม 2568) ได้มีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงการคลัง กำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. โดยกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับกลไกราคาคาร์บอนในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บจากสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ซึ่งร่างกฎกระทรวงดังกล่าวเสนอโดยกรมสรรพสามิต กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นการกำหนดให้มีกลไกราคาคาร์บอนในโครงสร้างภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บจากสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เพื่อให้ภาครัฐสามารถใช้มาตรการทางภาษีนี้นี้เป็นเครื่องมือในการสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคและผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อีกทั้งเป็นเครื่องมือที่สร้างโอกาสให้รัฐบาลสามารถเจรจาการค้าระหว่างประเทศที่ให้ความสำคัญต่อการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยในส่วนของมาตรการนี้จะไม่มีผลกระทบต่อราคาขายปลีกน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันแต่อย่างใด

ทั้งนี้ ร่างกฎกระทรวงการคลังกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. ดังกล่าว มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. สินค้าที่จะมีการกำหนดกลไกราคาคาร์บอนเป็นสินค้าในตอนที่ 1 สินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ตามพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตในบัญชีพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตเฉพาะประเภท ดังนี้
 - 1) ประเภทที่ 01.01 น้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน ซึ่งรวมถึงแก๊สโซฮอล์ประเภทต่าง ๆ เช่น น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 เป็นต้น
 - 2) ประเภทที่ 01.03 น้ำมันก๊าดและน้ำมันที่จุดให้แสงสว่างที่คล้ายกัน
 - 3) ประเภทที่ 01.04 น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องบินไอพ่น
 - 4) ประเภทที่ 01.05 น้ำมันดีเซลและน้ำมันอื่น ๆ ที่คล้ายกัน ซึ่งรวมถึงน้ำมันดีเซลที่มีไบโอดีเซลผสมอยู่ประเภทต่าง ๆ เช่น น้ำมันดีเซล B5 น้ำมันดีเซล B7 และน้ำมันดีเซล B10 เป็นต้น
 - 5) ประเภทที่ 01.07 ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (แอล.พี.จี.) ก๊าซโพรเพน และก๊าซที่คล้ายกัน
 - 6) ประเภทที่ 01.12 น้ำมันเตาและน้ำมันที่คล้ายกัน

2. กำหนดราคาคาร์บอนของสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่งเบื้องต้นจะมีการกำหนดราคาคาร์บอนที่ 200 บาทต่อตันคาร์บอนเทียบเท่า

3. กำหนดกลไกราคาคาร์บอนในโครงสร้างภาษีสรรพสามิตดังกล่าวจะพิจารณาจากราคาคาร์บอนที่กำหนดคูณกับค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor) ของสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันแต่ละชนิด

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กล่าวเพิ่มเติมว่า ตามแผนและเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ทั้งเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ในปี ค.ศ. 2050 (พ.ศ. 2593) หรือการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ในปี ค.ศ. 2065 (พ.ศ. 2608) กระทรวงการคลังให้ความสำคัญในประเด็นดังกล่าวตลอดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ทั้งกับอุตสาหกรรมยานยนต์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในภาคขนส่ง และน้ำมันที่เป็นต้นทางของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงาน ซึ่งทั้งสองภาคส่วนดังกล่าวมีส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงที่สุดหรือประมาณร้อยละ 70 ของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ดังนั้น การกำหนดกลไกราคาคาร์บอนภาคบังคับมีขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชนในสังคมให้ปรับตัวและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อรองรับกับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

นายเผ่าภูมิ โรจนสกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังเปิดเผยว่า ร่างกฎกระทรวงดังกล่าวจะมีส่วนช่วยทำให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเสริมสร้างโอกาสให้รัฐบาลสามารถเจรจาการค้าระหว่างประเทศภายใต้กฎกติกาใหม่ที่สำคัญต่อการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสร้างความตระหนักให้แก่ผู้บริโภคและผู้ประกอบการเกี่ยวกับการใช้กลไกคาร์บอนภาคบังคับกับภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันต่อไป

ดร. กุลยา ตันติเตมิท อธิบดีกรมสรรพสามิตเปิดเผยว่า ร่างกฎกระทรวงการคลังกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่...) พ.ศ. นี้ เป็นเพียงการปรับเปลี่ยนโครงสร้างภายในของพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตที่มีการคำนวณราคาคาร์บอนไว้เป็นส่วนหนึ่งในอัตราภาษีน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเพื่อสร้างการเปลี่ยนผ่านให้ทั้งประชาชนและผู้ประกอบการให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือกระบวนการผลิตที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ นอกจากนี้ ยังเป็นการเตรียมความพร้อมและการสร้างมาตรฐานสากลให้กับผู้ประกอบการที่จะส่งสินค้าไปยังประเทศที่มีการบังคับใช้มาตรการการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) ในหลาย ๆ ประเทศ ได้เตรียมตัวและสามารถใช้ราคาคาร์บอนนี้ในกรณีที่จะมีการจัดเก็บมูลค่าส่วนต่างราคาคาร์บอนจากสินค้าที่จะนำเข้าไปในประเทศนั้น ๆ ซึ่งกล่าวโดยสรุปว่า การดำเนินมาตรการดังกล่าวจะทำให้ประชาชนและภาคอุตสาหกรรมได้เริ่มตระหนักถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผ่านการใช้กลไกราคาคาร์บอนภาคบังคับกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน โดยยืนยันว่าการกำหนดราคาคาร์บอนนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อต้นทุนของภาคอุตสาหกรรมและค่าครองชีพของประชาชน

แนวทางการจัดเก็บ ภาษีคาร์บอน

กรม. เห็นชอบร่างกฎกระทรวงการคลังกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่..) พ.ศ. กำหนดให้มีกลไกราคา
คาร์บอนในโครงสร้างภาษีสรรพสามิตที่จัดเก็บจากสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน โดยเป็นการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง
ภาษีภายในของกรมสรรพสามิต ที่ใช้กลไกการคิดราคาคาร์บอนเข้าไปในสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เพื่อสร้างการ
เปลี่ยนผ่านให้ทั้งประชาชนและผู้ประกอบการให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือกระบวนการผลิต
ที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และเตรียมความพร้อมให้กับ
ผู้ประกอบการที่จะส่งสินค้าไปยังประเทศที่มีการบังคับใช้มาตรการ
การปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (CBAM)

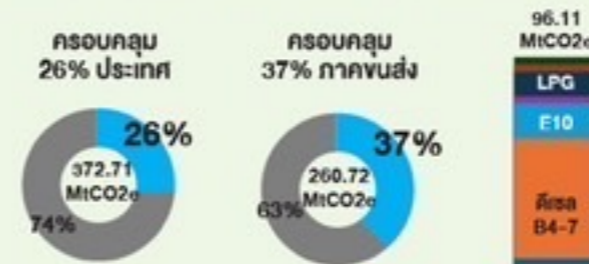
ทำไมต้องเก็บภาษีคาร์บอน ?

- ประเทศไทยประกาศเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) 30-40% จาก BAU ในปี ค.ศ. 2030
ปี 2030 คาดว่าปล่อย = 555 MtCO₂eq (Business As Usual: BAU)
ปี 2030 ตั้งเป้าปล่อย = 333-389 MtCO₂eq (จาก BAU)
*การจัดเก็บภาษีคาร์บอนเป็นเครื่องมือจะช่วยให้ประเทศไทยเดินหน้า
สู่เป้าหมายลด GHG ได้
- EU เริ่มใช้มาตรการปรับคาร์บอนก่อนเข้าพรมแดน (Carbon Border Adjustment: CBAM) ในปี 2026
EU-CBAM จะจัดเก็บส่วนต่างราคาคาร์บอนจากสินค้าที่นำเข้า 6 ประเภท
ได้แก่ เหล็ก อลูมิเนียม ปูนซีเมนต์ ขุย ไฮโดรเจน ไฟฟ้า
*การจัดเก็บภาษีคาร์บอนจากประเทศต้นทาง จะถูกใช้เจรจาหักลบ
กับ EU-CBAM ได้
- ประเทศไทยอยู่ระหว่างเสนอ พ.ร.บ. Climate Change ซึ่งปี 2024-2029
ประเทศไทยยังไม่มีกลไกราคาคาร์บอนภาคบังคับเพื่อใช้ลด GHG
*กลไกภาษีสรรพสามิตสามารถนำมาเป็นกลไกราคาคาร์บอนภาคบังคับได้ทันที

แนวทางในการจัดเก็บภาษีคาร์บอน

- พ.ร.บ. สรรพสามิตปัจจุบันสามารถสร้างกลไกราคาคาร์บอนภาคบังคับได้ทันที
โดยการแสดงราคาคาร์บอนในภาษีสรรพสามิตให้ชัดเจน
- ภาษีสรรพสามิตปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย ดีเซล เบนซิน LPG ไอพ่น น้ำมันก๊าด
และน้ำมันเตา ปล่อย GHG ถึง 26% ของ GHG ทั้งหมด

- สรรพสามิตสามารถแสดงราคาคาร์บอนในภาษีสรรพสามิต
ปัจจุบัน โดยที่ไม่กระทบประชาชน

ปัจจุบัน		เมื่อปรับให้มี Carbon Price	
รายการ	อัตราภาษี	รายการ	อัตราภาษีตามปริมาณ
สินค้า น้ำมัน	EXCISE TAX	สินค้า น้ำมัน	EXCISE TAX Carbon Tax: Emission Factor x CO ₂ Price
ดีเซล	ตัวอย่าง 6.44 บาท/ลิตร	ดีเซล	ตัวอย่าง 6.44 บาท/ลิตร 0.00274 x 200 = 0.548

มาตรการนี้
ไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชน
หรือเพิ่มภาระต่อประชาชน
แต่อย่างใด
เป็นเพียงการปรับเปลี่ยน
โครงสร้างภายใน
ที่ใช้กลไกการคิดราคาคาร์บอน
เข้าไปในสินค้าน้ำมัน
และผลิตภัณฑ์น้ำมันเท่านั้น

กรมสรรพสามิต

ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยภาษีสรรพสามิต
มุ่งเน้นสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (ESG)
สร้างมาตรฐานสากล เดินหน้าประเทศไทยสู่ความยั่งยืน